

Usnesení

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D. a Mgr. Václava Trajera v právní věci **navrhovatele: L. K.**, bytem „X“, zastoupeného JUDr. Ludvíkem Hynkem, advokátem se sídlem Václavské náměstí 37, Praha 1, a **dalších účastníků řízení: 1) Krajský úřad Ústeckého kraje**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, **2) Komunistická strana Čech a Moravy**, se sídlem Politických vězňů 1531/9, Praha 1, zastoupená volebním zmocněncem Jaroslavou Šamsovou, Pincova 1, Ústí nad Labem, **3) Česká strana sociálně demokratická**, se sídlem Hybernská 1033/7, Praha 1, zastoupená volebním zmocněncem Bc. Zlatkem Voráčkem, Zlonínská 578, Líbeznice, **4) Severočeši.cz**, se sídlem Čsl. armády 1766/84, Most, zastoupení volebním zmocněncem Františkem Rybou, Vrchlického 459/88, Lom, **5) Občanská demokratická strana**, se sídlem Doudlebská 1699/5, Praha 4, zastoupená volebním zmocněncem Renatou Svatošovou, Ježkova 3227/1, Ústí nad Labem, **6) Hnutí PRO! kraj**, zastoupené volebním zmocněncem Miroslavem Korandou, Nerudova 655/1, Chomutov, **v řízení o návrhu ve věci voleb do zastupitelstva Ústeckého kraje konaných ve dnech 12. a 13. října 2012,**

t a k t o :

- I. Návrh na vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva Ústeckého kraje **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Navrhovatel se návrhem, který soud obdržel dne 17.10.2012, domáhal vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva Ústeckého kraje konaných ve dnech 12. a 13. října 2012.

V samotném návrhu uvádí, že jako volič byl zákonodárcem postaven před rozhodnutí, které v demokratické volbě činit nechtěl, neboť mohl udělit pouze čtyři preferenční hlasy, a to pouze kandidátům na jedné z kandidátek kandidujících volebních stran. Kandidáti, kteří se těšili jeho důvěře, však kandidovali každý za jiné politické uskupení. Navrhovatel uvádí, že tedy nemohl dát svůj hlas ani jednomu z nich, protože by tím upřednostnil pouze jednoho. Odevzdal svůj hlas tedy volebnímu uskupení, které se do zastupitelstva Ústeckého kraje dostalo, ale kandidát, kterého navrhovatel preferoval, se nestal členem zastupitelstva právě pro nedostatek preferenčních hlasů.

Dle navrhovatele je v důsledku zákonné úpravy pošlapáno a popřeno volební právo občana zakotvené v Listině základních práv a svobod a v Ústavě. Navrhovatel zdůraznil, že v důsledku právní úpravy nemohl provést volbu v souladu se svým záměrem. Udělit preferenční hlasy kandidátům, které si vybrat nemohl, neboť kandidovali každý na jiné kandidátce, a dávat svůj preferenční hlas neznámým lidem považuje za nesmyslné.

Krajský úřad Ústeckého kraje jako příslušný volební orgán ve svém vyjádření k návrhu uvedl, že návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení zák. č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů (dále jen „zákon o volbách do zastupitelstev krajů“), způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb. Navrhovatel však žádné porušení uvedeného zákona nenamítl.

Dále uvedl, že se domnívá, že není příslušným volebním orgánem v dané věci, neboť Krajský úřad Ústeckého kraje je pouze jedním z devíti volebních orgánů. Příslušným volebním orgánem se volební orgán stává v návaznosti na skutečnosti, které jsou namítány s ohledem na možné ovlivnění výsledků voleb. V daném případě však není uvedena žádná skutečnost, na základě níž by měl být příslušným volebním orgánem právě Krajský úřad Ústeckého kraje. Proto navrhl, aby soud návrh na prohlášení neplatnosti voleb odmítl.

Další účastník Severočesí.cz k věci uvedl, že nemá potřebu se k věci meritorně vyjadřovat, neboť námítky navrhovatele jsou směřovány k ustanovení zákona o volbách do zastupitelstev krajů a vyjadřují jeho nespokojenost s vůlí zákonodárce, ale nepoukazují na žádné porušení uvedeného zákona. Zdůraznil, že zákon lze změnit pouze rozhodnutím zákonodárce, takže z jeho pohledu je předmětný návrh navrhovatele irelevantní.

Další účastníci Komunistická strana Čech a Moravy, Česká strana sociálně demokratická, Občanská demokratická strana a Hnutí PRO! kraj se k návrhu ve lhůtě stanovené soudem nevyjádřili.

Podle ust. § 90 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) se může za podmínek stanovených zvláštními zákony občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů (dále také „volební strana“) návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta. Tímto zvláštním zákonem je již výše citovaný zákon o volbách do zastupitelstev krajů, podle jehož ust. § 53 odst. 1 se může podáním návrhu na neplatnost hlasování, neplatnost voleb nebo neplatnost volby kandidáta domáhat ochrany soudu každý občan zapsaný do seznamu voličů ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva kraje volen, jakož i každá politická strana, politické hnutí nebo koalice, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, přičemž návrh je třeba podat nejpozději do 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev krajů Státní volební komisí.

Před přistoupením k vlastnímu meritornímu projednání podaného návrhu ve věci voleb do zastupitelstva Ústeckého kraje se soud nejprve zabýval tím, zda nejsou dány nějaké překážky bránící o předmětném návrhu věcně rozhodnout. Dospěl přitom k závěru, že žádné takové překážky nejsou dány, když navrhovatel byl k podání předmětného návrhu ve věci voleb aktivně legitimován, neboť se jedná o občana zapsaného do seznamu voličů ve

volebním okrsku, ve kterém probíhaly volby do zastupitelstva Ústeckého kraje, přičemž tento návrh byl jím podán i v zákonné 10 denní lhůtě.

Následně se soud zabýval otázkou účastenství v předmětném řízení.

V ustanovení § 90 odst. 2 s.ř.s. je uvedeno, že v řízení o návrhu na neplatnost voleb nebo na neplatnost hlasování jsou účastníky navrhovatel, příslušný volební orgán, politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena, nebo nezávislý kandidát.

Jak bylo již výše uvedeno, navrhovatel splňuje podmínky účastenství dle zvláštního zákona.

Volebními orgány dle § 6 písm. e) zákona o volbách do zastupitelstev krajů jsou mimo jiné i krajské úřady. Dle § 11 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev krajů krajský úřad:

- a) zajišťuje organizačně a technicky přípravu, průběh a provedení voleb v kraji,
- b) projednává a registruje kandidátní listiny,
- c) poskytuje adresy zmocněnců politických stran, politických hnutí a koalic, které byly zaregistrovány, okrskovým volebním komisím,
- d) zajišťuje tisk hlasovacích lístků pro kraj,
- e) sestavuje přehled o telefonním spojení do každé volební místnosti v územním obvodu kraje z podkladů pověřených obecních úřadů a zveřejňuje jej způsobem umožňujícím dálkový přístup,
- f) zajišťuje místnosti a pomocné prostředky pro činnost pracoviště Českého statistického úřadu na úrovni kraje a spolupracuje s ním na zajištění potřebných technických zařízení pro zpracování a poskytování výsledku voleb na tomto pracovišti a pracovištích vytvářených u pověřených obecních úřadů,
- g) vyhláší a uveřejňuje výsledek voleb do zastupitelstva kraje vyvěšením na úřední desce neprodleně po jeho zjištění,
- h) předává osvědčení o zvolení členem zastupitelstva kraje zvoleným kandidátům,
- i) zajišťuje pomocné prostředky pro zajištění voleb na úrovni kraje,
- j) zajišťuje ověřování způsobilosti na úseku voleb pro zaměstnance obce zařazeného do pověřeného obecního úřadu a pověřeného činností na úseku voleb, který prokáže zkouškou potřebné znalosti; o kladném výsledku ověření způsobilosti vydá osvědčení; ověření způsobilosti na úseku voleb nahrazuje prokázání zvláštní odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu,
- k) ukládá pokuty podle tohoto zákona,
- l) řeší stížnosti na organizačně technické zabezpečení voleb na úrovni obce a města,
- m) kontroluje průběh hlasování ve volebních místnostech,
- n) archivuje volební dokumentaci.

Z uvedeného výčtu jednoznačně vyplývá, že pokud se navrhovatel domáhá deklarování neplatnosti voleb v celém konkrétním kraji, je příslušným volebním orgánem krajský úřad, v jehož územní působnosti probíhaly volby do zastupitelstva kraje, jejichž neplatnosti se navrhovatel domáhá.

V daném konkrétním případě navrhovatel jednoznačně uvedl, že navrhuje vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva Ústeckého kraje. Proto je dle soudu jednoznačné, že příslušným volebním orgánem v daném případě je právě Krajský úřad Ústeckého kraje. Proto jej také soud považuje za řádného účastníka daného řízení. Námitky Krajského úřadu

Ústeckého kraje ve vztahu k jeho účastenství v daném řízení tedy považuje soud za zcela liché.

Dále je v ustanovení § 90 odst. 2 s.ř.s. mimo jiné uvedeno, že v řízení o návrhu na neplatnost voleb je účastníkem politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena, nebo nezávislý kandidát. V daném konkrétním případě vzhledem ke skutečnosti, že žalobce navrhuje vyslovení neplatnosti voleb ze zcela obecného důvodu bez jakéhokoliv vztahu k některému konkrétnímu kandidátovi, dospěl soud k závěru, že účastníkem daného řízení jsou všechny volební strany, na jejichž kandidátní listině byli uvedeni kandidáti, kteří byli zvoleni v předmětných volbách do zastupitelstva Ústeckého kraje. Skutečnost, že jsou účastníky řízení volební strany, na jejichž kandidátní listině byli uvedeni kandidáti, kteří byli zvoleni v předmětných volbách do zastupitelstva Ústeckého kraje, a nikoli všechny volební strany, které se účastnily voleb do předmětného zastupitelstva dovozuje soud z formulace ustanovení § 90 odst. 2 s.ř.s., kde je uvedeno, že účastníky řízení jsou volební strany, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena. Aby mohla být napadena volba nějakého kandidáta, musel být dle názoru soudu v předmětných volbách dle oficiálně vyhlášených výsledků zvolen. Proto nepovažuje soud za účastníky daného řízení volební strany, jejichž kandidáti nebyli dle oficiálně vyhlášených výsledků zvoleni do zastupitelstva Ústeckého kraje.

Dle oficiálních výsledků voleb do zastupitelstva Ústeckého kraje konaných ve dnech 12. a 13. října 2012 vyhlášených sdělením Státní volební komise ve Sbírce listin pod č. 337/2012 Sb. získali mandáty v zastupitelstvu kandidáti následujících pěti volebních stran: Komunistická strana Čech a Moravy (20 mandátů), Česká strana sociálně demokratická (13 mandátů), Severočeši.cz (9 mandátů), Občanská demokratická strana (7 mandátů) a Hnutí PRO! kraj (6 mandátů). Na základě výše uvedeného tedy soud dospěl k závěru, že účastníky řízení jsou i výše uvedené volební strany.

Dále soud uvádí, že v ustanovení § 90 odst. 3 druhé věty je uvedeno, že v daném řízení není nutno nařizovat jednání. Soud dospěl k závěru, že v dané věci nevystaly žádné skutečnosti, pro které by bylo nutno jednání ve věci nařídít, neboť v dané věci jde výhradně o posouzení právní otázky. Proto bylo ve věci rozhodnuto v souladu s výše uvedeným ustanovením bez nařízení jednání, navíc když žádný z účastníků požadavek na uskutečnění jednání nevznsl.

Následně přistoupil soud k meritornímu přezkumu předmětné námitky navrhovatele.

Navrhovatel ve své námitce nepoukazuje na konkrétní porušení zákona o volbách do zastupitelstev krajů, ale jeho námitka směřuje přímo proti zákonné úpravě, která reguluje způsob provedení samotné volby voliči. Navrhovatel namítá neústavnost předmětné zákonné úpravy.

V ustanovení čl. 95 odst. 2 Ústavy je uvedeno, že dojde-li soud k závěru, že zákon, jehož má být při řešení věci použito, je v rozporu s ústavním pořádkem, předloží věc Ústavnímu soudu. V daném konkrétním případě však soud dospěl k závěru, že nevystal žádný důvod pro postup dle uvedeného ustanovení Ústavy, neboť zákonná úprava obsažená v zákoně o volbách do zastupitelstev krajů je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

V čl. 102 odst. 1 Ústavy je uvedeno, že členové zastupitelstev jsou voleni tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva. V článku 21 odst. 1 Listiny základních práv a svobod je pak uvedeno, že občané mají právo podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou svých zástupců. V odst. 3 citovaného ustanovení je pak dále uvedeno, že volební právo je všeobecné a rovné a vykonává se tajným hlasováním. Podmínky výkonu volebního práva stanoví zákon.

Navrhovatel v rámci svých námitek nekonstatuje, že by při volbách do zastupitelstva Ústeckého kraje došlo při hlasování k porušení tajnosti, všeobecnosti, rovnosti a přímosti volebního práva občanů kraje. Jeho námitky směřovaly pouze a výhradně proti způsobu, jakým je v zákoně o volbách do zastupitelstev krajů upravena možnost udělení preferenčních hlasů jednotlivým kandidátům.

Ústavní soud ve své ustálené judikatuře týkající se volební problematiky (např. nález ze dne 16.8.2007, sp. zn. III. ÚS 220/07, či nález ze dne 27.4.1995, sp. zn. III. ÚS 196/94) již několikrát konstatoval, že v rámci ústavního pořádku je pouze zakotveno, že volby do zastupitelských orgánů musí být provedeny tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva, ovšem další úprava způsobu samotné volby je ponechána plně na vůli zákonodárce. Znamená to, že je plně v pravomoci zákonodárce upravit, zda do jednotlivých zastupitelstev samosprávných orgánů budou volby probíhat na základě poměrného či většinového systému, kolik zastupitelů se volí, jakým způsobem se mají upravovat volební lístky, kolik preferenčních hlasů a jakým způsobem můžou voliči v rámci své volby udělit a podobně.

Zákon o volbách do zastupitelstev krajů prošel řádným legislativním procesem a odráží tak zcela věrně vůli zákonodárce, která byla projevena zcela v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Vzhledem k výše uvedenému shledal soud námitku navrhovatele jako zcela nedůvodnou, a proto jeho návrh zamítl.

O nákladech řízení soud rozhodl v souladu s ustanovením § 93 odst. 4 s.ř.s., podle kterého v řízení ve věcech volebních a ve věcech místního referenda nemá žádný z účastníků na náhradu nákladů řízení právo.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 104 odst. 1 s.ř.s.)

Usnesení nabývá právní moci dnem jeho vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s.ř.s.).

V Ústí nad Labem dne 30. října 2012

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová